

Критерії оцінки складаються з трьох пунктів: аргументи (теоретичні знання та адаптація їх до конкретної ситуації), досягнення мети (спроможність переконати) та застосування менеджерських навичок (постановка задачі, зворотній зв'язок, активне слухання).

Таким чином, гра моделює процес прийняття рішень та виконання основних менеджерських функцій на основі аналізу сучасного середовища із застосуванням теоретичних знань.

О. А. Даниленко, канд. екон. наук, доц.,
кафедра управління персоналом та економіки праці

СИМУЛЯЦІЯ ЯК ПРОГРЕСИВНА МЕТОДИКА АКТИВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПОЄДНАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Як і будь-яка динамічна система, система традиційної освіти розвивається. За останні кілька десятиріч років освітній процес збагатився такими методиками і технологіями навчання, як кейс-метод (ситуаційні вправи), рольові ігри, навчання з використанням комп'ютерів та Інтернету та ін. Однією із нових прогресивних методик активного навчання є «симуляція».

Симуляція — це процес імітації реального середовища з метою передбачення різноманітних аспектів його поведінки. Саме за допомогою симуляції можна згенерувати таке середовище, де поєднуються теорія та практика. Впродовж останніх 50-ти років симуляції використовувалися для підготовки фахівців у таких сферах, як управління автомобілями, літаками, військовою технікою; проведення хірургічних операцій; логістика та продажі. Симуляція зарекомендувала себе як одна із найрезультативніших методик навчання, адже основою симуляції є проста, але ефективна стратегія.

Симуляції класифікують за рівнем складності на однотабличні, в яких для введення та виведення інформації використовується лише одна таблиця, та багатотабличні, які використовують багато таблиць даних для прийняття рішень у кожному періоді. За технологією симуляції поділяють на паперові, комп'ютерні, мережеві, Інтернет (off-line) та веб-базовані (on-line). Функціональна класифікація симуляцій включає симуляції програмного забезпечення, симуляції апаратного забезпечення (технічного обладнан-

ня), бізнес-симуляції, ситуаційні симуляції, процедурні (ітераційні) симуляції, віртуальні світи.

Саме активне навчання та практика є основою *бізнес-симуляції*, в якій студенти відпрацьовують *навички розробки, впровадження та контролю бізнес-стратегій організації*. У симуляції вони є відповідальними не за теоретичні визначення, а за застосування бізнес-концепцій, їх принципів, підходів та впливів. Саме бізнес-симуляція дає можливість майбутньому молодому фахівцю практикувати такі важливі навички, як: стратегічне планування та системне мислення; лідерство, робота в команді та міжособистісне спілкування; бюджетування та управління фінансовими потоками; розуміння та створення доданої вартості товарів та/чи послуг.

Упродовж бізнес-симуляції студенти зазвичай проходять від восьми до шістнадцяти періодів (кроків) прийняття бізнес-рішень. Зрозуміло, тривалість гри залежить від структури курсу чи навчальної програми. Як правило, програмне забезпечення гри моделює конкурентне бізнесове середовище, в якому учасники гри — студенти керують компанією. Їм надається статистична інформація за кілька років, з якої вони можуть отримати уявлення про поведінку споживачів, ціни, якість продуктів та інші аспекти економічного середовища для кожного ринку. Після кожного періоду гри команди отримують такі вихідні звіти: маркетинговий, виробничий, фінансовий, звіт про рух грошових коштів тощо. Прийняття рішення в кожному періоді бізнес-симуляції потребує від студентів такої бізнес-активності, як розробка нового продукту (бренду), дослідження ринку, планування виробничих потужностей, розробка та планування виробничої програми, контроль запасів та логістика, медіа-планування, діяльність на ринку цінних паперів, аналіз кредиторсько-дебіторської заборгованості тощо.

Після завершення бізнес-симуляції проводиться аналіз усіх етапів прийняття бізнес-рішень, визначається, *наскільки компанія дотримувалась своєї стратегії*, оцінюється балансова та ринкова вартість компанії.

Як правило, у віртуальному світі, змодельованому в симуляції, можуть оперувати кілька компаній, які конкурують одна з одною на різних ринках, вивчають «поведінку» ринків залежно від прийнятих рішень. Цей процес дає можливість на практиці, без реального ризику, відпрацювати те, чого вчить теорія, шляхом ітерації та аналізу, вибрати той сценарій, який приведе до успіху в реальному бізнесі. Таким чином студенти не тільки теоретично, але й практично готуються до майбутньої роботи в різних сферах економічної діяльності.